

Consensus acné vulgaris

Inleiding

Acné is therapeutisch gezien ingedeeld in 3 hoofdcategoriën. **Comedonen** (witte en zwarte), **inflammatoire acné** (lokaal uitbreidende letsels) en **acné conglobata** (veralgemeende acné). (Met witte comedonen wordt bedoeld de witte puntje die men ziet als men de huid opspant.)

Kijk vooral bij de anamnese na wat de patiënt **reeds gebruikt heeft** (en wat de patiënt verkeert doet: cfr voorlichting, infra) en baseer daarop welke behandelingsstap je gaat gebruiken.

Zwangerschapswens neemt een belangrijke plaats in bij acnébehandeling. Indien er is, weet dan dat de meeste medicatie tegen acné toxisch is. Indien er geen is, hebben bepaalde anticonceptiepillen ook een acnéreducerende werking.

Deze consensus is gebaseerd op de richtlijnen van de WVVH, alsook op de bijsluiters van de 'Blauwe Compendium'.

Anamnese

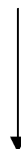
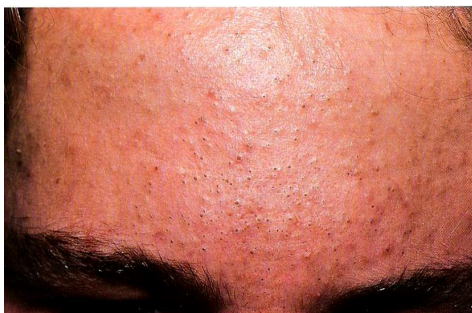
- lokalisatie
- beïnvloedbare factoren: zon, stres, cyclus, ...
- huidverzorging: cosmetica, zeep, ...
- wat reeds gebruikt?
- Medicatieanamnese
- Zwangerschap/wens

Klinisch onderzoek

Comedonen:
witte en zwarte

Inflammatoir:
papels, pustels, noduli, ...

Acné conglobata

Behandeling

A. Voorlichting

- Acné antwoordt traag op de behandeling!
  - 1ste maand: weinig verbetering
  - 2de en 3de maand: verbetering in 40% van de gevallen
  - 6de maand: minstens 80% heeft verbetering
- Dieet is nog niet bewezen als zinvol
- Hygiëne
  - Niet te warm water, zo weinig mogelijk zeep (zeep kan huid irriteren en poriën verstopen)
  - Alternatief: reinigende gels; bij gevoelige huid: reinigende crème (nut niet bewezen voor beiden)
  - Cosmetics: zo weinig mogelijk, best niet-comedogene cosmetica op waterbasis; verwijderen met water en zeep, niet met reinigingscrème

B. Medicamenteus

- Vooral comedonen
  1. 1ste keus: Adapaleen
Differin® (gel/crème): moet éénmaal per dag op de droge huid worden aangebracht vóór het slapengaan en na het wassen. Contact met ogen en lippen moet worden vermeden.
Crème: droge, broze en gevoelige huid, aangezicht.
Gel: vette huid, aangezicht.
Niet bij zwangerschap!
  2. 2de keus: Salicylzuur, Tretinoïne
Tretinoïne
Retinova® (crème): dermatose verslechtert in de eerste weken door huidirritatie. Na zestal weken ondervindt patiënt beterschap. *Bijsluiter niet in compendium 2004.*
Niet bij zwangerschap!
Salicylzuur: 1x tot 2x per dag
2% gel salicylspiritus: overdag
2% salicylzuur in lanettewascrème: 's nachts
  3. vrouwen met anticonceptiewens: pil met norgestimaat
Cilest®
- Vooral inflammatoir (papulopustulair)
  1. 1ste keus: Benzoylperoxide lokaal
Pangel® 5% - 10% (gel), **Benzac**® 5% (lotion Wash – gel) – 10% (gel), **Brevoxyl**® 4% (crème), **Akneroxid**® 5% - 10% (gel) [21/2/05: goedkoopste is Pangel 100g]
5% voor gelaat, 10% voor dikkere huid (rug)
Starten met 1 applicatie/dag op de droge huid na het wassen, wanneer goede tolerantie verhogen naar 2x/dag. Kan irriterende dermatitis met erytheem en schilfering uitlokken, daarom liefst 's avonds aanbrengen.
Kan haren en kleding ontkleuren.
Overmatig gebruik leidt niet tot sneller resultaat, enkel tot verhoging van de irritatie.
In het begin van de behandeling, behoedzaam omgaan met zon en UV-stralen.

Geen studies gedaan met betrekking tot zwangerschap en borstvoeding.

2. Bij overgevoeligheid: Minocycline oraal
100 mg: **Klinotab**®, **Minotab**® [27/2/05: goedkoopste is Klinotab 30 tabl.]
50 mg: **Minocycline EG**®, **Minocycline Sandoz**® [27/2/05: goedkoopste is Minocycline EG 42 tabl.]
Men mag starten met 100 mg/dag (50 -> 200 mg/d). Wanneer geen nieuwe laesies ontstaan, mag de dosis worden verminderd.
Zeldzaam ernstige nevenwerkingen: koorts, rash, artralgie, nausea, braken, malaise. Doe dan een bloedonderzoek met levertesten, niertesten en hematologie, een urineonderzoek en een RX-thorax.
Niet bij zwangerschap en borstvoeding!
Mogelijke verminderde werking van orale contraceptiva (weinig waarschijnlijk).
3. Bij onvoldoende resultaat: Benzoylperoxide lokaal gecombineerd met Minocycline oraal.
4. Bij nog steeds onvoldoende resultaat (na 6 mnd): isotretinoïne oraal
Isotretinoïne-Ratiopharm® 10 – 20 mg, **Roaccutane**® 10 – 20 mg [27/2/05: goedkoopste is Isotretinoïne-Ratiopharm]
Dosis: totaal 120-150 mg/kg voor de totale duur van de therapie. Vervolgens stopt men en wacht men het resultaat af. Indien recidief, herstarten met een tussenpoos van 2 maand.
Innemen na de maaltijd. (Voor de berekening: maximale dosis van 1 mg/kg/dag mag slechts beperkte tijd gegeven worden. Men begint met 0,5 mg/kg/d en na een maand herevalueren, zonodig verhogen.)
Nevenwerkingen: fototoxiciteit, alopecie, droge huid: cheilitis en erytheem, droge slijmvliezen: conjunctivitis en neuskorsten (R/ dagcrème, lipverzorging, kunststranen, niet epilieren met was), depressie.
Labo: begin: lipiden en nierfunctie (↑ => R/ vetarm dieet); na 1 maand en vervolgens om de 3 maanden: hematologie, serumlipiden en leverfunctie. (Bij gestoorde levertesten => STOP)
Niet tijdens zwangerschap en wachten met zwanger te worden na 1 maand stop therapie. Therapie niet combineren met vitamine A (intracranieële overdruk).
5. Bij vrouwen met anticonceptiewens:
  1. milde/matige acné: pil met norgestimaat
Cilest®
  2. ernstige acné: pil met cyproteron-acetaat
Claudia®, **Daphne**®, **Merckelisa**®, **Diane-35**® [27/2/05: goedkoopste is Claudia 6 x 21 tabl.]

- Acné conglobata (ernstige acné)
isotretinoïne oraal (supra)

- Opmerkingen :

1. Lymocycline voordeliger dan minocycline als eerste keuze AB, hoewel dit in België niet verkrijgbaar is.
2. Veiligheid van isotretinoïne:
  - o slecht bij 1,5 % stijgen de triglyceriden boven de 400 mg%
  - o bij een studie in USA: slechts 1 op 141 moest stoppen met behandeling wegens storing in bloedonderzoek.
3. In multicenter RCT geen verschil in effectiviteit tussen ethinyloestradiol/desogestrel (3de gen) en ethinyloestradiol/levonorgestrel (2de gen) – EE = 20 µg